

mijmering / bach

De afgelopen weken werd mijn leventje min of meer beheerst door Johann Sebastian Bach. Ik zeg zijn voornaam er maar bij, hij is wel verreweg de bekendste maar er zijn meer dan vijftig Bachen die van ca 1600 tot 1800 iets hebben betekend in de muziek. De vrouwelijke Bachjes werden niet meegerekend en dat is natuurlijk een vergissing, want muzikaliteit zet zich niet alleen via de mannelijke lijn voort.

Ik had toegezegd een verhaal te houden over de kracht van Bachs muziek bij de presentatie van het boek 'Bachs onvoltooide passie' van Ad de Keyser en Paul Verheijen, twee goede vrienden. Het boek biedt inzicht in de Johannes Passion. Al eerder deed dit duo goede zaken met 'Bachs grote passie', over de Matthäus Passion. Ik ging terug naar mijn eigen herinneringen aan Bach en kwam uit bij mezelf als jonge tiener, geroepen tot de klassieke muziek, dol op het concert voor twee violen en strijkers, en dan met name op het melodisch prachtig vervlochten langzame deel. Wat heb ik dat vaak gedraaid, alleen op mijn kamertje, terwijl mijn fanatiek sportende familieleden beneden hun hockeysticks poetsten. Mijn eenzaamheid, onvermogen en verlangens projecteerde ik op deze zalige, iets dieps en moois in mijzelf rakende noten.

Bezig met Bach zong dagenlang de aria 'In deine Hände' door mijn hoofd. Luid, niet aan te ontkomen, steeds aanwezig. Beluister 'm eens, Cantate BWV 106, Actus Tragicus. De mildheid, de zachtmoedigheid, de overgave en de schoonheid die uit deze noten van de pas tweeëntwintigjarige Bach spreken zijn van alle tijden en tijdloos tegelijkertijd. Zelfs God was er stil van.

*Ontroerd sloeg God zijn ogen neer
Stil viel hij
die hemel en aarde schiep
zeeën bedacht en
vogels deed fluiten
die deel wil zijn
maar heilloos wordt geweerd
'In deine Hände' zingt het zacht
Hij opent ze
handen - armen
heel zijn juichende hart*

